

ДИПТИХ ЗА ПСА И МАЧКУ

(Бојана Николетић, *Минти, Ноло и остали (мале приче о псима и мачкама)*, Банатски културни центар, Ново Милошево, 2015)

Истргнут из свакодневице, испричан калеидоскопски умешно, приповедни диптих Бојане Николетић окренут кућним љубимцима разоткрива и тихе осаме породичних нуклеуса. Лина и Рики су важни и поуздани ослоњци псећих и мачјих судбина у свом кварту. У дослуху те удвојене издвојене менаџерије настају и приповедни заплети Бојане Николетић. Већ и сам наслов *Минти, Ноло и остали*, са назнаком *мале приче о псима и мачкама* у загради, упућује нас ка наслућивању могућних приповедних интрига, које су финим крокирањем изведене у књизи.

Дечак Рики, који има искуства са псима, издвојиће штене њему драге кућне керуше Тили и поклоннице га Лине. Штене ће тако постати и Лина слатка брига, а радозналу душу девојчице пратиће и авантуре кучета, обострано, нови живот трајаће као шарена вртешка дечје руке и псеће шапе. После полемичних промишљања о томе како именовати куче, Лина се опредељује за име Минти, уз сагласност сестре Емилије, која слови као кућни *неприкосновени ауторитет* у свим *ишћанјима културе*. Рики није само спретна другарчина него је и важан брижник, који зна појединости о томе како се штене васпитава. Имате у причама драгоцену кинолошку упутства о узгајању паса. У целини, брижност сенчи реченице ових прича. Дијалог у рефлексу разјашњава карактере приповедних лица. Лина, промишљајући ноћи и дане, с пуно пажње проматра животне заврзламе малог кевтала Минтија, *покушавајући да нешто себи ишћује противори у нешто обично*, свакодневно.

Дескрипција у причама има неку тиху фину вртоглавицу праћену шаренилом догађаја, као у причи

„Ноћна вејавица”, када су снежне пахуљице *долезиле у низовима и врћиле се у ваздуху*. Та снежна вејавица је и прва Минтијева зима.

Дирљива је деоба кучића и понашање керуше Тили у тренутку када од ње за сва времена раздвајају штенад. Виђао сам у животу напуштене и запуштене псе, виђао сам туге у њиховим сумњичавим очима и ишчекивања у урбано сложеним улицама да им се појави рука негдашњег власника. Сви ти опажаји опстају и у причаоници Бојане Николетић.

Ако желите да вам пас има сјајно крзно, *јаје је незаобилазно*, али ваља избегавати кокошје кости, јер оне *ишћују по дужини и хоће да им се заричу у нешћу*.

Стања и нарави, успутни сусрети у пролазу, мале расправе које живот чине јаснијим и разложнијим у кући, комшилуку и парку са клупама и жбуњем у поретку, односи према бајкама, скитницама и луталицама псећег друштва, са псетанцетом коме нема ко да скине огрлицу која га гуши јер му је оковратно стављена кад је био мали као дечја песница – испричано нам је пуно приповедно око.

Други приповедни сегменти пуни су умножено усамљених мачића којима нема ко да принесе зделицу млека, али једно маче је издвојено Ланином руком и зове се Ноло; оно ручава једну рибицу дневно и баш га брига за Емилијине екскурзије. Хитро преврће вазе по стану. Ту и тамо бућне у смутну воду Саве, па га трљају фротиром да се мокар не прехлади. А када су му мачји јастучићи на шапама са репом ојачали, Ноло се нечујно запутио ка булевару мачјих авантура, луњајући по расушеним даскама и гредама запуштених поткровља и тавана. Ланина мајка је с правом говорила: „Нолу је потребно друштво”. То и јесте опорука ове питке причаонице о брижности и дечјим несташлуцима.

Отворите прозор, загледајте се низ улицу, можда је власник заборавио да помилује пса или је пас за-

губио расејаног власника. Нечији мачор се вере уз дрво да из птичје перспективе осмотри тротоар, жељан да га призове нечија нежна сенка. Управо те и такве радознале тоpline отварају приче Бојане Николетић, и упозорно нас богате и скрећу пажњу на окружење, са судбинама које ишту и нашу брижност.

Милутин Ж. ПАВЛОВ
